

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.9.2008
SEK(2008) 2425

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

dokument som åtföljer

RÅDETS FÖRORDNING

om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSANALYSEN

{COM(2008) 553}
{SEC(2008) 2424}

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

dokument som åtföljer

RÅDETS FÖRORDNING

om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSANALYSEN

Varje år avlivas 360 miljoner grisar, får, getter och nötkreatur och mer än fyra miljarder fjäderfån i slakterier i EU. Dessutom avlivas ca 25 miljoner djur inom pälsindustrin och ca 330 miljoner dagsgamla kycklingar i kläckerier. Bekämpning av smittsamma sjukdomar kan också innebära avlivning av tusentals till miljontals djur.

Avlivning av uppfödningdjur regleras genom rådets direktiv 93/119/EG om skydd av djur vid tidpunkten för slakt eller avlivning¹. Direktivet har aldrig ändrats. Denna konsekvensanalys är därför främst inriktad på om problemen fortfarande är de samma eller inte och om de ursprungliga målen fortfarande är aktuella.

Utgångspunkten för kommissionens förslag var antagandet av två vetenskapliga yttranden från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet 2004 och 2006 som rekommenderar att de tekniska bilagorna till direktivet bör ändras. Även Världsgesundhetsorganisationen för djurens hälsa antog 2005 två olika riktlinjer för djurs välfärd vid slakt och avlivning med liknande slutsatser. Till följd av detta gav kommissionen 2006 en extern konsult i uppdrag att utreda metoder för bedövning och avlivning i slakterier och de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av dessa. Studien färdigställdes 2007. Samtidigt genomförde kommissionen samråd med berörda parter i medlemsstaterna. Rapporter från kommissionens experter vid Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor (FVO) analyserades eftersom de visar hur det nuvarande direktivet tillämpas i medlemsstaterna. Likaså hölls ett samråd via Internet under perioden december 2007 – februari 2008.

Denna lagstiftning gäller främst slakterier, pälsdjursuppfödning, kläckerier och avlivning i syfte att bekämpa sjukdomar. Den sektor som berörs mest är köttindustrin eftersom den största mängden djur avlivas där. Just här är de rättsliga kraven mera utförliga, vilket förklarar varför största delen av konsekvensanalysen är inriktad på denna industri.

Omständigheterna kring avlivning av uppfödningdjur har förändrats märkbart sedan 1993. Ny teknik har tagits i bruk, och ny vetenskaplig forskning har lett till att de nuvarande

¹ EGT L 340, 31.12.1993, s. 21.

standarderna blivit föråldrade på vissa områden. Djurskydd har blivit en viktigare fråga i vårt samhälle och medborgarna i EU ställer allt högre krav på denna aspekt av livsmedelskedjan. Den rättsliga miljön har också ändrats för slakterier i och med antagandet av "hygienpaketet", en rad EU-rättsakter om säkra livsmedel, genom vilka ansvaret har förskjutits till livsmedelsföretagarna. Massavlivningar i samband med större epidemier har även väckt frågan om hur vi vill garantera humana metoder vid avlivning av djur. Kommissionen antog 2006 gemenskapens första handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande i vilken nya begrepp infördes, bland annat indikatorer på välbefinnande, och behovet av ytterligare forskningsprogram och referenscentrum för djurs välbefinnande.

Man har även upptäckt vissa problem i den nuvarande EU-lagstiftningen, såsom brist på harmoniserade metoder för nya bedövningsmetoder, brist på klara ansvarsområden för aktörerna när det gäller djurskydd, bristande kompetens bland personal som hanterar djur eller bristfälliga djurskyddsförhållanden vid tidpunkten för avlivning av djur i samband med sjukdomsbekämpning.

Avlivning av uppfödningsdjur har omfattats av EU-lagstiftning sedan 1974, och gemenskapens behörighet stärktes 1993. Samrådet med berörda parter och medlemsstaterna styrker betydelsen av gemenskapens initiativ på detta område. Denna lagstiftning har konsekvenser för köttindustrin, utrustningstillverkarna och vissa jordbrukares verksamhet. De är alla verksamma på internationell nivå och efterlyser ett EU-regelverk.

De allmänna målen för det initiativ som denna konsekvensanalys gäller är bättre djurskydd vid tidpunkten för slakt eller avlivning under betingelser som garanterar lika villkor för alla berörda företagare så att deras konkurrenskraft inte påverkas av skillnader i deras produktionskostnader eller marknadstillträde. Initiativet ska också bidra till policyn för bättre och förenklad lagstiftning.

De särskilda målen är främjande av innovation för humana metoder vid bedövning av djur, bättre integration av djurskydd i produktionsprocessen i slakterier, ökad kunskapsnivå för den berörda personalen och bättre djurskydd i samband med massavlivningar.

Alternativen varierar mellan status quo (= baslinje = alternativ 1), icke-bindande rekommendationer (alternativ 2), ändring av direktivet genom ändring av de tekniska bilagorna (alternativ 3) och omorganisation av lagstiftningen (alternativ 4).

Slaktkostnaderna utgör endast en liten andel av slakteriernas totala kostnader (20 %) men kan ha betydelse för deras konkurrenskraft. Ändrade kostnader för slakt av djur påverkar dock sannolikt inte det slutliga priset på kött. Slakterierna omfattas redan nu av regelbundna officiella kontroller genom lagstiftningen om säkra livsmedel. Med nuvarande djurskyddslagstiftningen införs inga nya krav på officiella kontroller. Djurskyddet har en positiv effekt på köttkvalitet och säkerhet i arbetet. Det utgör även ett positivt marknadsvärde. Inga betydande miljökonsekvenser har konstaterats.

Vid jämförelse av de olika alternativen förefaller status quo (alternativ 1) ha en rad negativa konsekvenser för det mål man vill uppnå. Inget av målen kan sannolikt nås med detta alternativ. Flera aspekter av djurskyddet försämras sannolikt om företagen måste verka i en omgivning som skiljer sig åt olika i olika medlemsstater. Således främjas inte processen mot förenkling. Denna situation skulle inte uppmuntra till innovation även om vissa medlemsstater satsar allt mer på det. De ekonomiska kostnaderna för företag och myndigheter skulle vara begränsade på kort sikt. Däremot skulle skadliga konsekvenser för köttkvaliteten, allmänhetens uppfattning och säkerheten i arbetet kunna få långsiktiga negativa ekonomiska följder för köttsektorn.

En jämförelse av de övriga alternativen med hänsyn till målen visar att det är klart bättre att omorganisera lagstiftningen (alternativ 4), medan en ändring av direktivet (alternativ 3) skulle medföra vissa fördelar, och icke-bindande rekommendationer (alternativ 2) skulle inte räcka för att uppnå de flesta målen. Därför kan enbart alternativ 2 inte vara tillräckligt för att lösa problemen, men det kan vara ett intressant alternativ i kombination med andra instrument.

Icke-bindande rekommendationer (alternativ 2) skulle särskilt bidra till att förbättra djurskyddet och köttkvaliteten. Det kan också bidra till lika möjligheter för företagen i viss utsträckning, med dock inte tillräckligt eftersom alternativet till sin natur är frivilligt.

Omdisponering av direktivet (alternativ 4) är det enda alternativ som främjar innovation och medför den förenkling man vill uppnå (ändring av rättsligt instrument och ett nytt angreppssätt). Det medför också fler fördelar för djurskyddet jämfört med ändring av direktivet (alternativ 3). Det är också det alternativ som mest sannolikt kommer att få positiva effekter på köttkvalitet, allmänhetens uppfattning och bättre arbetsförhållanden i slakterier.

Alternativen 3 och 4 ger upphov till kostnader på kort sikt för vissa företag, men effekterna beror på om särskilda åtgärder vidtas, såsom eventuella övergångsperioder eller undantag för särskilda fall.

Miljökonsekvenserna anses vara lika för alla alternativen eftersom insamlingen av uppgifter inte gav vid handen att det skulle bli fråga om betydande och/eller direkta miljökonsekvenser.

Allmän övervakning av djurskyddslagstiftningen ingår i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd², och i detta dokument föreslås inte att man i detta skede utarbetar ett särskilt instrument som skulle skapa en administrativ börda för medlemsstaterna.

² EUT L 165, 30.4.2004, s. 1–141.